

Seat No. : _____

TG-108

B.A. Sem.-I

May-2013

Political Science

(Introduction to Political Science-I) (Core-101)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) રાજ્યશાસ્ત્ર વિષયના કાર્યક્ષેત્રની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

રાજ્યશાસ્ત્રનો અર્થશાસ્ત્ર અને ભૂગોળ સાથેના સંબંધો સમજાવો.

(બ) રાજ્યના મહત્વના લક્ષણોનું મૂલ્યાંકન કરો. ૭

અથવા

રાજ્ય અને સરકાર સાથેના સંબંધોની માહિતી આપો.

૨. (અ) રાજ્યની ઉત્પત્તિ અંગે રૂસોના સામાજિક કરારનું વર્ણન કરો. ૭

અથવા

રાજ્યની ઉત્પત્તિ અંગે વિકાસવાદી (ઉત્ક્રાંતિવાદ) સિદ્ધાંતનું પરીક્ષણ કરો.

(બ) સાર્વભૌમત્વના સિદ્ધાંતના લક્ષણોની સમીક્ષા કરો. ૭

અથવા

સાર્વભૌમત્વના બહુત્વવાદી સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૩. ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬

(૧) રાજ્ય એટલે શું ?

(૨) સરકારનો અર્થ આપો.

(૩) રાજ્યનાં મરજીયાત (ગૌણ) કાર્યો વર્ણવો.

(૪) સામાન્ય ઈચ્છા એટલે શું ?

૪. એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો :

૧૨

- (૧) રાજ્યની ઉત્પત્તિ અંગે સામાજિક કરારના સમર્થકોના નામ આપો.
- (૨) રાજ્યનાં પ્રાથમિક કાર્યો સમજાવો.
- (૩) ઑસ્ટિનના સાર્વભૌમત્વના સિદ્ધાંતનું વર્ણન કરો.
- (૪) રાજ્યશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર સાથેના સંબંધોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (૫) રાજ્ય અને સમાજ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (૬) રાજ્યની ઉત્પત્તિ અંગે બળના સિદ્ધાંતનું વર્ણન કરો.

૫. (અ) કૌંસમાં આપેલા યોગ્ય શબ્દો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) _____ વિષય રાજ્યશાસ્ત્ર વિષય સાથે સંબંધિત છે. (ઈતિહાસ, વિજ્ઞાન, કુદરતી વિજ્ઞાન)
- (૨) _____ રાજ્યનું આવશ્યક તત્ત્વ છે. (સરકાર, બંધારણ, સત્તા)
- (૩) _____ રાજ્યનું મહત્ત્વનું કાર્ય છે. (યુદ્ધ, કલ્યાણ, લશ્કરી)
- (૪) _____ સાર્વભૌમત્વના બહુત્વવાદી સિદ્ધાંતના સર્જક છે. (પ્લેટો, ઑસ્ટિન, એરીસ્ટોટલ)
- (૫) _____ બળના સિદ્ધાંતના સમર્થક છે. (હેગલ, મેક્યાવેલી, ડાર્વિન)
- (૬) _____ એ સાર્વભૌમત્વના ખ્યાલનો પ્રકાર છે. (લોકપ્રિય સાર્વભૌમત્વ, મૂડીવાદી સાર્વભૌમત્વ, અરાજકતાવાદી સાર્વભૌમત્વ)
- (૭) _____ એ સમાજની મહત્ત્વની વિશેષતા છે. (સમુદાય, રાષ્ટ્ર, આધુનિક રાજ્ય)

(બ) વિભાગ – ‘અ’ ના શબ્દોને વિભાગ – ‘બ’ સાથે જોડો.

૭

અ	બ
(૧) રાજ્યશાસ્ત્ર	(i) મધ્યસ્થીની ભૂમિકા
(૨) રાજ્યનું સ્વરૂપ	(ii) સંઘર્ષ
(૩) સમાજ	(iii) સાર્વભૌમત્વ
(૪) બળનો સિદ્ધાંત	(iv) જહાંન લોક
(૫) બહુત્વવાદી સિદ્ધાંત	(v) સામાજિક સંસ્થાઓ
(૬) રૂસો	(vi) આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો
(૭) રાજ્યનાં કાર્યો	(vii) કલ્યાણ રાજ્ય
	(viii) ફેંચ ક્રાંતિ

Seat No. : _____

TG-108

B.A. Sem.-I

May-2013

Political Science

(Introduction to Political Science-I) (Core-101)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss in detail the scope of the subject of the Political Science. 7

OR

Explain the relations of Political Science with the Economics and Geography.

- (b) Evaluate the major elements of the State. 7

OR

Give information about the relations with the State and Government.

2. (a) Describe the Rousseau's social contract theory as origin of the State. 7

OR

Examine the principle of an evolutionary theory as origin of the State.

- (b) Review the characters of the Principles of the Sovereignty. 7

OR

Discuss in detail the Pluralistic theory of the Sovereignty.

3. Write in short answers : 16

- (1) What is the State ?
- (2) Give meaning of the Government.
- (3) State voluntary functions of the State.
- (4) What is the General Will ?

4. Write in short answers in **one** or **two** lines : 12

- (1) Give the names of the supportor of the social contract theory as origin of the State.
- (2) Explain the primary functions of the State.
- (3) Describe the Austin's theory of the Sovereignty.

- (4) Evaluate the relations with the Political Science and Sociology.
- (5) Explain difference between State and Society.
- (6) Describe the principle theory of Force as origin of the State.

5. (a) Fill in the blanks with an appropriate words from given the brackets : 7

- (1) _____ subject is the related with the subject of the Political Science. (History, Science, Natural Science)
- (2) _____ is an essential element of the state. (Government, Constitution, Power)
- (3) _____ is the major function of the state. (War, Welfare, Military)
- (4) _____ is the creator of the Pluralistic theory of Sovereignty. (Plato, Austin, Aristotle)
- (5) _____ is the supporter of the theory of force. (Hegal, Machiavelli, Darwin)
- (6) _____ is the types of the concept of the sovereignty. (Popular sovereignty, Capitalism sovereignty, Anarchism Sovereignty)
- (7) _____ is the major feature of the society. (Community, Nation, Modern State)

(b) Match the words Group-A with Group-B : 7

Group-A	Group-B
(1) Political Science	(i) Role of Mediator
(2) Nature of the State	(ii) Conflict
(3) Society	(iii) Sovereignty
(4) Theory of Force	(iv) John Lock
(5) Pluralistic Theory	(v) Social Institutions
(6) Rousseau	(vi) International Relations
(7) Functions of the State	(vii) Welfare State
	(viii) French Revolution
